ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 21.4.2021 г.
COM(2021) 195 final

2021/0101 (NLE)

Предложение за

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

относно позициите, които трябва да се заемат от името на Европейския съюз в рамките на писмена процедура на участниците в Споразумението за официално подкрепяните експортни кредити и участниците в Отрасловата договореност относно експортните кредити за граждански въздухоплавателни средства по отношение на исканията на Обединеното кралство да стане участник в тях

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. ПРЕДМЕТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

Настоящото предложение се отнася до решението за установяване на позицията, която трябва да се заеме от името на Съюза в рамките на писмена процедура на участниците в Споразумението за официално подкрепяните експортни кредити („споразумението“) и в Отрасловата договореност относно експортните кредити за граждански въздухоплавателни средства („отрасловата договореност за въздухоплавателните средства“ или „договореността“) по отношение на исканията на Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия („Обединеното кралство“) да стане участник в споразумението и в договореността.

2. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

2.1. Споразумението и отрасловата договореност за въздухоплавателните средства

Споразумението няма задължителен характер („джентълменско споразумение“) и неговата цел е да осигури рамка за реда за ползване на официално подкрепяните експортни кредити. На практика това означава, че с него се цели създаване на еднакви условия на конкуренция (при които конкуренцията се основава на цената и качеството на изнасяните стоки и услуги, а не на осигурените финансови условия) и премахване на субсидиите и изкривяванията на търговията във връзка с официално подкрепяните експортни кредити („официална подкрепа“). Споразумението влезе в сила през април 1978 г. и е с неограничен срок на действие.

Отрасловата договореност за въздухоплавателните средства съставлява приложение III към споразумението и нейната цел е да осигури рамка за предвидимо, последователно и прозрачно използване на официално подкрепяните експортни кредити за продажба или лизинг на въздухоплавателни средства и свързани стоки и услуги, посочени в точка 4, буква а) от договореността. По този начин с договореността се цели осигуряване на еднакви условия на конкуренция за износа в сектора на въздухоплавателните средства и премахване на субсидиите и изкривяванията на търговията във връзка с официалната подкрепа. Отрасловата договореност за въздухоплавателните средства влезе в сила на 1 февруари 2011 г.

Споразумението, включително отрасловата договореност за въздухоплавателните средства, административно е заложено в ОИСР и получава подкрепа от секретариата на ОИСР. Въпреки това нито споразумението, нито отрасловата договореност за въздухоплавателните средства са актове на ОИСР[1].

Европейският съюз — а не държавите членки — е участник в споразумението и отрасловата договореност за въздухоплавателните средства и двете са транспонирани в достиженията на правото на ЕО по силата на Регламент (ЕС) № 1233/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г.[2]. Следователно споразумението и отрасловата договореност за въздухоплавателните средства са правно обвързващи съгласно правото на Съюза.

---

[1] Както е определено в член 5 от Конвенцията на ОИСР.

[2] Регламент (ЕС) № 1233/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. за прилагането на определени насоки в областта на официално подкрепяните експортни кредити и за отмяна на решения 2001/76/ЕО и 2001/77/ЕО на Съвета (ОВ L 326, 8.12.2011 г., стр. 45).

2.2. Участниците в споразумението и участниците в договореността

Понастоящем в споразумението има десет участници („участници в споразумението“): Австралия, Канада, Европейският съюз, Япония, Корея, Нова Зеландия, Норвегия, Швейцария, Турция и Съединените щати.

В секторната договореност за въздухоплавателните средства има десет участници („участници в договореността“), като участието в договореността до голяма степен е същото като в споразумението. Единствената разлика е, че Бразилия е участник в договореността (но не и в споразумението), а Турция не участва в договореността (но е участник в споразумението).

Както участниците в споразумението, така и участниците в договореността вземат решения относно измененията на споразумението или съответно на договореността чрез консенсус.

В съответствие с член 3 от споразумението настоящите участници могат да поканят за участие други държави, които са членки или съответно не членуват в ОИСР. Неучастваща държава може да стане участник в договореността в съответствие с процедурите по допълнение I към договореността.

Европейската комисия представлява Съюза на срещите на участниците в споразумението и договореността, както и при писмените процедури за вземане на решения от участниците в споразумението и договореността.

2.3. Предвиденият акт на участниците в споразумението и участниците в договореността

Предвиденият акт ще бъде предоставянето на Обединеното кралство на статут на участник в споразумението и в договореността в отговор на исканията на Обединеното кралство да стане участник в двата инструмента.

В резултат на напускането на ЕС Обединеното кралство вече не е представено в споразумението и в договореността. В писмо от 28 януари 2021 г. Обединеното кралство поиска съответните участници официално да се съгласят Обединеното кралство да стане участник и в двата инструмента. Председателят на споразумението и участниците в договореността разпространиха исканията на Обединеното кралство на 29 януари и определиха 31 март 2021 г. за краен срок, в рамките на който съществуващите участници да отговорят официално. В съобщението на председателя от 11 февруари 2021 г. крайният срок беше удължен до края на май 2021 г.

Потвърждаването на участието на Обединеното кралство в споразумението и в договореността ще наложи промяна на член 3 от споразумението и на член 3 от договореността, т.е. разпоредбите, в които се изброяват съответните участници.

С оглед на гореизложеното е целесъобразно да се определи позицията на Съюза, която трябва да се заеме от името на Съюза в рамките на орган, създаден със споразумение, тъй като решението ще бъде обвързващо за Съюза и ще засегне правото на Съюза по силата на член 1 от Регламент (ЕС) № 1233/2011, в който се посочва, че „Насоките, които се съдържат в Споразумението за официално подкрепяните експортни кредити („споразумението“), се прилагат в Съюза. Текстът на споразумението е приложен към настоящия регламент.“.

3. ПОЗИЦИЯ, КОЯТО ТРЯБВА ДА СЕ ЗАЕМЕ ОТ ИМЕТО НА СЪЮЗА

Предвидените актове ще позволят на Обединеното кралство да стане участник в споразумението и в договореността.

В съобщението на председателя от 29 януари 2021 г. се посочва: „Обединеното кралство беше една от първоначалните държави, участващи в установяването на финансови правила за официално подкрепяните експортни кредити през 70-те години на XX век, и оттогава е важен източник както на стандартни експортни кредити, така и на експортни кредити за въздухоплавателни средства. То е също така активен член на работната група „Експортно кредитиране и кредитни гаранции“. В резултат на това би било логично и от взаимна полза Обединеното кралство да продължи да бъде участник. Надявам се, че участниците ще подкрепят това искане.“ Очаква се всички участници в споразумението и в договореността да подкрепят исканията на Обединеното кралство.

В интерес на Съюза е Обединеното кралство да участва както в споразумението, така и в договореността. И двата инструмента осигуряват рамка за правилното и прозрачно използване на официално подкрепяните експортни кредити в съответните им области на приложение и се стремят да насърчават еднакви условия на конкуренция за официално подкрепяните експортни кредити. През последните години Обединеното кралство става все по-активно в официалната подкрепа. През 2018 г. UK Export Finance („UKEF“, отделът на правителството на Обединеното кралство за подкрепа на експортните кредити) е предоставил официална подкрепа в размер на по-малко от 2 милиарда евро. През 2019 г. тя вече е била приблизително 5,5 милиарда евро. Като участник в споразумението и в отрасловата договореност за въздухоплавателните средства Обединеното кралство ще трябва да спазва техните правила.

Освен това, що се отнася конкретно до отрасловата договореност за въздухоплавателните средства, важно е да се има предвид продължаващото участие на Обединеното кралство в Airbus. Следователно официалните разпоредби за експортните кредити в сектора за производство на въздухоплавателни средства е свързан с общ интерес на държавите – членки на ЕС, и на Обединеното кралство.

Като се има предвид, че целта на предвиденото решение е да се гарантират еднакви условия на конкуренция за експортната промишленост на ЕС, както и да се вземе надлежно предвид съгласуването на специфичните икономически интереси между ЕС и Обединеното кралство в сектора за производство на въздухоплавателни средства, позицията, която трябва да се заеме от името на Съюза, следва да бъде изразяване на съгласие Обединеното кралство да стане участник в споразумението и в отрасловата договореност за въздухоплавателни средства.

4. ПРАВНО ОСНОВАНИЕ

3.1. Процесуалноправно основание

3.1.1. Принципи

В член 218, параграф 9 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) се предвижда приемането на решения за установяване на „позициите, които трябва да се заемат от името на Съюза в рамките на орган, създаден със споразумение, когато този орган има за задача да приема актове с правно действие, с изключение на актовете за допълнение или изменение на институционалната рамка на споразумението“.

Понятието „актове с правно действие“ включва актове с правно действие по силата на нормите на международното право, които уреждат съответния орган. То включва и инструменти, които нямат обвързващ характер съгласно международното право, но са

„годни да окажат съществено въздействие върху съдържанието на приеманата от законодателя на Съюза нормативна уредба“[3].

3.1.2. Приложение в конкретния случай

Двата акта, които участниците в споразумението и договорността трябва да приемат (т.е. да вземат решение относно искането на Обединеното кралство да стане участник в споразумението и в договорността), представляват актове с правно действие. Предвидените актове имат правно действие по силата на член 1 от Регламент (ЕС) № 1233/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. за прилагането на определени насоки в областта на официално подкрепяните експортни кредити и за отмяна на решения 2001/76/ЕО и 2001/77/ЕО на Съвета, в който се посочва, че „Насоките, които се съдържат в Споразумението за официално подкрепяните експортни кредити („споразумението“), се прилагат в Съюза. Текстът на споразумението е приложен към настоящия регламент.“.

Поради това процесуалноправното основание за предложеното решение е член 218, параграф 9 от ДФЕС.

3.2. Материалноправно основание

3.2.1. Принципи

Материалноправното основание за дадено решение съгласно член 218, параграф 9 от ДФЕС зависи преди всичко от целта и съдържанието на предвидения акт, във връзка с който се заема позиция от името на Съюза.

3.2.2. Приложение в конкретния случай

Основната цел и съдържание на предвидените актове са свързани с общата търговска политика. Поради това материалноправното основание за предложеното решение е член 207.

3.3. Заключение

Правното основание за предложеното решение следва да бъде член 207, параграф 4, първа алинея от ДФЕС във връзка с член 218, параграф 9 от него.

5. ПУБЛИКУВАНЕ НА ПРЕДВИДЕНИЯ АКТ

Тъй като актовете на участниците в споразумението и в договорността ще изменят споразумението и отрасловата договореност за въздухоплавателните средства, е целесъобразно те да бъдат публикувани в *Официален вестник на Европейския съюз* след приемането им.

[3] Решение на Съда на Европейския съюз от 7 октомври 2014 г., Германия/Съвет, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, т. 61—64.

2021/0101 (NLE)

Предложение за

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

относно позициите, които трябва да се заемат от името на Европейския съюз в рамките на писмена процедура на участниците в Споразумението за официално подкрепяните експортни кредити и участниците в Отрасловата договореност относно експортните кредити за граждански въздухоплавателни средства по отношение на исканията на Обединеното кралство да стане участник в тях

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 207, параграф 4, първа алинея във връзка с член 218, параграф 9 от него,

като взе предвид предложението на Европейската комисия,

като има предвид, че:

(1) Насоките, съдържащи се в Споразумението за официално подкрепяните експортни кредити („споразумението“) бяха транспонирани и поради това придобиха правно задължителен характер в Съюза с Регламент (ЕС) № 1233/2011 на Европейския парламент и на Съвета[4].[5]

(2) Участниците в споразумението са Австралия, Канада, Европейският съюз, Япония, Корея, Нова Зеландия, Норвегия, Швейцария, Турция и Съединените щати.

(3) Отрасловата договореност относно експортните кредити за граждански въздухоплавателни средства („отрасловата договореност за въздухоплавателните средства“) съставлява приложение III към споразумението и в съответствие с член 2 от договореността тя е неразделна част от споразумението. Договореността също беше транспонирана и поради това придоби правно задължителен характер в ЕС с Регламент (ЕС) № 1233/2011 на Европейския парламент и на Съвета[6].[7]

(4) Участниците в договореността са Австралия, Бразилия, Канада, Европейският съюз, Япония, Корея, Нова Зеландия, Норвегия, Швейцария и Съединените щати.

(5) Както споразумението, така и отрасловата договореност за въздухоплавателните средства предоставят рамка за правилното и прозрачно използване на официално

---

[4] Регламент (ЕС) № 1233/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. за прилагането на определени насоки в областта на официално подкрепяните експортни кредити и за отмяна на решения 2001/76/ЕО и 2001/77/ЕО на Съвета (ОВ L 326, 8.12.2011 г., стр. 45).

[5] В миналото предишните редакции на споразумението на ОИСР са били транспонирани в правото на ЕС с решения на Съвета.

[6] Регламент (ЕС) № 1233/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. за прилагането на определени насоки в областта на официално подкрепяните експортни кредити и за отмяна на решения 2001/76/ЕО и 2001/77/ЕО на Съвета (ОВ L 326, 8.12.2011 г., стр. 45).

[7] В миналото предишните редакции на споразумението на ОИСР са били транспонирани в правото на ЕС с решения на Съвета.

подкрепяните експортни кредити в съответните им области на приложение. Те целят да се благоприятстват еднаквите условия на конкуренция за официално подкрепяните експортни кредити с оглед насърчаване на конкуренцията между износителите въз основа на качеството и цената на изнасяните стоки и услуги, а не въз основа на най-благоприятните официално подкрепяни финансови условия.

(6) Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия („Обединеното кралство“) се оттегли от Съюза, считано от 31 януари 2020 г. [8]

(7) В съответствие с член 3 от споразумението настоящите участници могат да поканят за участие други държави, които са членки или съответно не членуват в ОИСР. Неучастваща в договорността държава може да стане участник в договорността в съответствие с процедурите по допълнение I към договорността.

(8) В писмо от 28 януари 2021 г. Обединеното кралство поиска участниците в споразумението и участниците в отрасловата договореност за въздухоплавателни средства да дадат съгласието си Обединеното кралство да стане участник съответно в споразумението и в отрасловата договореност за въздухоплавателните средства. Участниците в споразумението и участниците в договорността следва да вземат решение по тези искания чрез писмена процедура.

(9) Целесъобразно е да се определи позицията, която трябва да се заеме от името на Съюза от участниците в споразумението, както и позицията, която трябва да се заеме от името на Съюза от участниците в отрасловата договореност за въздухоплавателните средства, тъй като решенията на участниците в споразумението и на участниците в договорността ще бъдат обвързващи за Съюза по силата на член 2 от Регламент (ЕС) № 1233/2011,

[8] Решение (ЕС) 2020/135 на Съвета от 30 януари 2020 г. относно сключването на Споразумението за оттегляне на Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия от Европейския съюз и Европейската общност за атомна енергия (ОВ L 29, 31.1.2020 г., стр. 1).

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Позицията, която трябва да се заеме от името на Съюза в рамките на писмена процедура на участниците в Споразумението за официално подкрепяните експортни кредити по отношение на искането на Обединеното кралство да стане участник в споразумението, е в подкрепа на това искане.

Член 1а

Позицията, която трябва да се заеме от името на Съюза в рамките на писмена процедура на участниците в Отрасловата договореност относно експортните кредити за граждански въздухоплавателни средства по отношение на искането на Обединеното кралство да стане участник в тази отраслова договореност, е в подкрепа на това искане.

Член 2

Адресат на настоящото решение е Комисията.

Съставено в Брюксел на […] година.

За Съвета
Председател